

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACTIUNEA ȘI ADMINISTRATIUNEA:
BRAȘOVŪ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IEȘE ÎN FIECARE ZI.

Pe unu an 12 flor., pe șese luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.

România și străinătate:
Pe unu 36 fr., pe șese luni 18 fr., pe trei luni 9 franci.

ANULŪ XLVII.

SĚ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:

© seriă garmondă 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Soritori nefrancate nu se primesou. — Manuscripte nu se retrămitu.

N°. 153.

Sâmbătă 25 Augustu (6 Septembre)

1884.

Brașovū in 24 Augustu (5 Sept.)

Este foarte tristu pentru diaristul românū când se vede condamnatu de a înregistra totu numai fapte străine și când i se dă așa de puțină ocaziune de a vorbi de fapte sêvêșite de cei ce sunt chiamați a lupta pentru binele poporului și pentru recăștigarea drepturilor lui.

Suntemu sãtui de a totu înșirã la fapte dușmãnoșe, la fapte rãutãcioșe și barbãre, ce se comitũ dũlnicũ din partea protivnicilor noștri naționali în prejudiciul libertãții, alũ drepturilor și alũ desvoltãrii pacifice a poporului românũ. Voimũ se auđimũ și de fapte vrednice de apãrare ale Romãnilorũ, de energia și curagiulũ lorũ, de buna înțelegere și strĩnsa unire dintre ei și de neobosita lorũ stãruințã și perseveranțã în luptã.

Suntemu sãtui de a totu înșirã în colonele fãiei nãstre lovirele ce trebuie sã-le îndure necurmatũ învãțãmẽnlulũ nostru românescũ din partea șovinismului maghiarũ oficiosũ și neoficiosũ. Voimũ sã ni se dã odatã privilegiulũ ce-lũ așteptãmũ cu atãta sete, de a raportã lumei românescũ, cã totũ Romãni de bine fãrã deosebire de confesiune, preoții și mireni, vãdẽndũ cã nu mai e de glumã și-au datũ mãna și au înbeiatũ sãnta ligã a dreptãții, cu scopũ de a apãrã prin fapte demne românescũ, prin fapte curagiãse necurmate, cu tãte mijlocele legale zidulũ culturai nãstre românescũ, care ne acutesce deodatã naționalitatea și legea strãmoșescã.

Suntemu sãtui de a ne totu plãnge asupra tractãrei umilitãre, ce o suferũ unũ dintre arhierii noștri, asupra atacurilor ce se îndreptã dũlnicũ în contra autonomiei nãstre bisericescũ și școlare prin amesteculũ organelorũ politice în afacerile nãstre, asupra nepãsãrei ce-o documentezã unũ și a lipsei de susținere și sprijinire, de care sã jãluescũ alții. Este timpulũ ca sã vedemũ odatã o mișcare sãntã și seriãșã pe terẽmulũ bisericescũ, sã vedemũ formãndu-se și consolidãndu-se în sĩnulũ bisericilorũ romãne de amẽndone confesiunile nisce falange puternice, cari sã-șĩ alegã de devisã a trãi și a muri pentru autonomia bisericii, singura cetãțuiã în care sã mai adãpostesce ađĩ limba și naționalitatea nãstrã; cei ce se bucurã de binefacerele constituțiunii bisericescũ sã stãrnescã a-o susține și a-o desvoltã spre binele obștescũ, ẽr cei ce încă nu sã bucurã de sinodalitate se pretindã restabilirea ei, ca o garanțã pentru pacifica desvoltare a bisericii și pentru independența ei.

Suntemu sãtui de a raportã mereu despre nedreptãțirile, ce trebuie sã le suferẽ bietulũ țãranũ românũ și despre ilegalitãțile, ce sã comitũ spre rãnlũ lui de cãtrã cei ce n'au inimã pentru elũ. Amũ dorĩ sã auđimũ odatã, cã Romãni cunoscãtorĩ de carte de prin județe s'au deșteptãtũ din apatia lorũ și au înțelesũ cã datoria lorũ este de a sãri în ajutorulũ țãranului, de alũ povãțui, de alũ conduce cu cunoscĩțele, lorũ prin labirintulũ de legĩ, care de care mai apãșãtãre, și de a nu suferi ca sã fie și mai amarũ imbrãncitũ prin arbitrariulũ și violința organelorũ puterii.

Suntemu sãtui în fine de a vedẽ atãta slãbiciune și netrebnicã în sĩnulũ cãrturarilorũ noștri.

Voimũ sã-i vedemũ odatã pe toți și pretutindenĩ impuindũ printr'o atitudine dẽmnã, curagiãșã și corectã dușmanilorũ neamului nostru, cãci cu cãtũ vomũ dovedĩ mai multũ servilismũ, cu atãtũ mai multũ ne putemũ așteptã a fi desprețuĩți și batjocuriți din partea lorũ.

Libertatea și drepturile poporului românũ niciodatã nu se vorũ putẽ recăștigã printr'o purtare șovãitãre și tãrãitãre. Biserica și naționalitatea nãstrã niciodatã nu-o vomũ putẽ apãrã cu succesũ fiind lipsiți de curagiulũ și de energia strãmoșescã,

N'ajunge sã ne numimũ Romãni, trebuie sã fimũ Romãni zeloși, cu alte cuvinte trebuie sã fimũ „zeloși apãrãtorĩ ai naționalitãții și ai religiei romãne.“ Așa ni-a povãțuitũ însuși Maiestatea Sa prea bunulũ nostru Domnitorũ.

Zelosũ apãrãtorũ și luptãtorũ naționalũ este însã numai acela, care dovedesce acẽsta prin fapte. De aceea voimũ sã vedemũ fapte, ceremũ fapte cari se înalțe vãda și bunãstarea poporului românũ, fapte demne românescũ și adevãratũ patriotice, cari sã-i ușureze prezentulũ și sã-i asigure viitorulũ.

SCIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. alũ „Gaz. Trans.“)

Malatca, 5 Septembrie. — Maiestatea Sa sosi aici cu trãsura venindũ de pe câmpulũ de manevre. Pe tãtã calea fũ întẽmpinatũ cu strigãri entusiastice de imensa mulțime a poporului. Dupã amẽđĩ pela douẽ cẽsurĩ primĩ M. Sa înainteã porței de triumfũ din piața principalã salutarea autoritãților. Maiestatea Sa adresã cuvinte grațioșe cãtrã mai multe persãne și merse apoi la castelulũ lui Pãlffy, unde dupã ce fũ salutatũ de stãpãna castelului, se retrase în apartamentele Sale. Sãra castelulũ a fostũ iluminatũ prin unũ focũ strãlucitũ de artificii.

Viena, 5 Septembrie. — Regele Sãrbiei Milanũ nu va merge la Gleichenberg, ci va rãmãnea în Viena ca őspe alũ Impãratului. Milanũ a primitũ în audiențã pe ministrulũ Kálnoky și pe Kállay.

Bucuresci, 5 Septembrie. — Fãcia oficialã dũce, cã Regele a întreprinsũ cãlãtoria la Belgradũ din inițiativa Sa personalã și cu conc lucrarea guvernului. Intre amẽndouẽ popãrele strĩnsũ unite nu esistã nici unũ felũ de diferențã, deaceia și cãlãtoria va fi înșoțitã de rezultate fericite pentru amẽndouẽ regatele.

CRONICA ȚILEI.

In cele dintãitũ țile ale lunei lui Septembrie societatea pompierilorũ voluntari brașovenĩ implinește deșe anũ dela fundarea sa, și cu acestũ prilejũ va aranjã o serbare în 6 și 7 Septembrie s. n. Sãmbãtã, va fi intrunirea colegialã în sala hotelului „Nr. 1.“ Duminecã la 6 ore dimineța musica pompierilorũ va cãntã; la 10 ore va fi adunarea în sala „sfãtului,“ unde vorũ ține douẽ vorbirĩ, una despre istoria societãții pompierilorũ brașovenĩ, dela întemeierea ei pãnã ađĩ; la trei ore se vorũ face exerciții dupã cari se vorũ împãrți medalii de argintũ pompierilorũ cari au servitũ 10 anũ; dupã amẽđĩ la 5 ore va fi banchetũ în sala hotelului Nr. 1. Pentru banchetũ se facũ anunțãrile la farmacia din „Tãrgulũ grãului“ pãnã mãne Sãmbãtã, la 12 ore a. m.; la 8 ore sãra va fi concertulũ musicelũ pompierilorũ, dupã care va urmã joculũ. Intrarea 60 cr., la banchetũ unũ tacãmũ 1 fl. 50 cr.

Diarele maghiare desmintescũ șgomotele ce se lãțiserã despre unũ atentatũ, ce s'ar fi plãnitũ împotriva

Regelui Milanũ. In Ungaria și Austria — dũcũ ele — Milanũ se aflã în țera pretinilorũ lui și atãtũ în cercurile politice, cãtũ și la poporũ elũ întâmpinã cele mai nefãțãrite simpatii.

Se telegrafezã diarului „Politische Correspondenz“ cã, la defilarea ce a fostũ la muntele Topcider, Regele Romãniei se puse în frunteã regimentului ce l-a fostũ datũ de regele Milan ca proprietate și a defilatũ pe dinaintea regelui Sãrbiei. In urmã cei doi monarhi au datũ mãnile și mulțimea i-a aclamatũ cu mare entuziasmũ. La prãnșulũ de galã ce s'a datũ sãra, regele Milanũ a închinatũ unũ toastũ în sãntãtea regelui Carolũ relevãndũ asemãnarea desvoltãrei istorice a celorũ douẽ țãri și statornicia amiciei ce nu s'a turburatũ nici odatã. Regele Carolũ închinãndũ asemenea unũ toastũ în sãntãtea regelui Milanũ, a exprimatũ aceeași ideã.

Comitetulũ pentru sãrbãtorirea centenarului lui Horia, Cloșca și Crișanũ, publicã unũ apelũ, prin care rãgã pe scriitorii romãni sã-șĩ trimetã celũ puținũ pãnã la 25 Septembrie scrierĩ de ale lorũ pentru albumulũ, ce se va publicã, propune înființarea de sub-comitete pentru serbarea centenarului și în provincii și anume, cã deschide liste de subscriere pentru crearea fondului lui Horia. „Contãmũ“ — șfãrșesce apelulũ — „pe sprijinulũ tuturorũ Romãnilorũ în implinirea sarcinei, ce ne-amũ luatũ. Sã nu perdemũ din vedere: Strãinii ne priveșcũ!“

Din Lemberg se telegrafezã, cã dela Miendzyborz unde se facũ de prezentũ manevrele de tãmnã — a pornitũ unũ escadronũ din regimentulũ de ulanĩ, ce pãrtã numele Impãratului Franciscũ Josifũ, spre Varșovia. Musica regimentului ilũ înșoțesce.

M. Sa Impãratulũ a dãruitũ 500 fl. pentru cei nenorociți de focũ din Toporow și 100 fl. pentru zidirea unei sinagoge în Tamoruka în Galiția.

„Rãșboiulũ“ scrie: ministrulũ de rãșboiu a dispusũ mobilizarea a douẽ secțiunĩ de ambulãte militare, spre a veni în ajutorulũ comunelorũ rurale bãntuite de bõle, din județele Mehedinți și Putna, cu totũ personalulũ medicalũ și materialũ necesãrũ de pansamente. Cu acẽstã ocaziune se va face esperiențã cu captãrele de campaniã pentru fabricarea pãnei.

Același diarũ scrie, cã congresulũ studențilorũ universitari, care se va ține în luna lui Septembrie în Galați, va fi cãtũ se pãte de imasantũ și prin numãrũ și prin calitate. Studenții din țãrã și strãinãtate se grãbescũ sã se înscrie; mai cu sãmã cererile de înscriere de prin provincia curgũ ca plõia.

Se dũce cã cu acẽstã ocaziã se va face o excursiune la Constanța pentru statua lui Ovidiu; în acestũ scopũ o agențã a vapãrelorũ — nu scimũ care — va oferĩ gratis drumulũ în acẽstã excursiune.

„Romania“ scrie, cã ministrulũ dorindũ a mai ușurã sarcina soldatului în timpul de campaniã, a însãrcinatũ o comisiune, pentru a hotãri reducerile, ce s'arũ putẽ face atãtũ în efectele de imbrãcãminte cãtũ și de echipamentũ.

„Națiunea“ spune: Codulũ de justițã militarã actualũ avẽndũ ore-care lacune, ministerulũ de rãșboiu a numitũ o comisiune care sã studieze pãrțile, ce arũ fi de modificatũ sãu de introdusũ. Iacã — dupã revista militarã — principalele modificãri, ce se vorũ introduce: In consiliu sã pãtã luã parte tãte gradele superiãre, șervindu-le acẽstã dreptũ scõlã, pentru ca astfelũ sã pãtã fi pregãtiți ca sã aplice bine legea când vorũ fi chemãți. Consiliulũ se va numi prin tragerea la sorți. In materiã de delictes s'a suprimatũ munca publicã, spre a se pune în concordanțã codulũ penalũ militarũ cu celũ ordinarũ.

Guvernulũ italianũ a însãrcinatũ pe d. Bruto Amante, cunoscutulũ filoromãnũ și redactorũ alũ diarului „Confederațiunea latinã,“ sã-lũ represinte la inaugurarea statuei

lui Ovidiu, care se va face la Constanța în luna lui Octombrie.

Principele Bismarck încă în săptămâna acesta va pleca la Berlin. Această grabnică călătorie a surprins pe toți, cei ce erau de credință, că diplomaticul german va rămâne în Varzin până la toamnă târziu. Scopul lui, se știe, că este a se înțelege cu împăratul în privința unor chestiuni mai însemnate din politica esternă, și anume despre schimbarea recentă a relațiilor dintre Franța și Germania.

Cu totă paza, colera a izbucnit în Italia, unde un mare număr de locuitori au căzut jertfă în Neapol, Turin, Genua, Pisa și în Italia nordică; aproape e dără și de Austria. În Tirol au fugit din Italia o mulțime de lume. Regele și miniștrii au cercetat locurile infectate, au mângâiat pe locuitori și au dat și însemnate sume de bani pentru ușurarea necazurilor poporului.

Lunea trecută locuitorii din Lecco, în Italia sudică, au întocmit o procesiune, ca să se roge pentru ferirea lor de coleră. În fruntea procesiunii se purta statua de lemn a patronului acelei localități. Bersaglierii însă au provocat mulțimea să se înprăștiă. Se începuse o încăierare între popor și puterea armată, care se fini cu ruperea în bucăți a statuei.

Un corespondent din Marsilia alu ziarului „Le Temps” telegrafază că s'a descoperit de către observatorul din acel oraș, a 240-a planetă din grupul situat între Marte și Jupiter. Strălucirea acestei planete este de o potrivă cu aceea a unei stele de a douăsprezecea mărime.

Ministrul Gladstone a ținut înaintea unei mulțimi de alegători din Edinburg o vorbire, în care a respins afirmațiunea foilor germane, că Englezii aru privi cu gelosia colonizațiunea germană din Africa; elu e tocmai de idea contrară. Purtarea Angliei către alții trebuie să fie așa, cum pretinde ea să se poarte alții către densa. Gladstone și-a exprimat părerea sa de rău despre nesuccesul conferenței, ceea ce a alterat foarte mult însemnătatea conferențelor europene, organul autorității civile în interesul păcii și fericirii popoarelor. Primul ministrul englez atinse apoi politica egipteană din trecut a guvernului; despre politica viitoare nu a voit să vorbească, până ce nu-și voru implini Northbrook și Volseley misiunea lor. În general, se pare, că Gladstone nu se simte bine în izolarea, în care a ajuns prin politica sa. Elu a ocolit oricând cuvântul, ce ar fi putut face sânge rău unde-va și s'a mângâiat să vorbească cât mai puțin.

Cu totu protestul făcut de 799 comune cu aproape 3.000.000 locuitori, cu toate manifestațiunile, cari nici în Anglia nu-și pot găsi sémă de mari ce au fost — camera belgiană a primit proiectul de lege a școlilor cu 80 voturi contra 49. Poporaținea e tare ațigată în contra guvernului. Ultramontanii se tem acum, că Regele nu va sancționa legea și amenință chiar și coróna. „Journal de Bruxelles” a scris: „Nesancționarea proiectului ar dá o grea lovitură prestigiului și siguranței regalității.”

Revoluționarii din Varșovia, se știe, că au cercat să scape din citadela de acolo pe tovarășii lor Bordowski, Novak și alții. Au părăsit până în coridor, dar au fost băgați în sémă de-o sentinelă, care făcându-și sgomotu, ei au fugit. În curte s'au găsit o mulțime de unelte de spartu, scări și funii. Prisonierii erau deștepti cu toții și îmbrăcați gata de ducă. Nimănui nu i se mai permite acum să intre séu să se apropie de citadelă.

Din Petersburg se desminte știrea, că la granițele ruso-chineze s'ar fi ivit turburări și că supușii chinezi aru voi să se rupă de sub stăpânirea rusă. Nici pe cale oficială, nici pe cale privată vestea nu se poate adevăra.

În China partida războiului a eșit învingătoare. Marele secretar și vice-rege Li-Fung-Ceang, care vré pace cu Franța a fost degradat și lipsit de toate decorațiunile. În stradele Pekingului s'au lipit afișe, în care se declară războiul Franciei, și se poruncesce totodată tuturor locuitorilor sub pedepse aspre, să se elibereze de orice sarcini impuse de cei de naționalități străine.

„Times” anunță, că în Pecking s'au afișat pe strade proclamațiuni, în cari se declară războiul contra Franciei. Dér totu prin ele ar fi opriți toți supușii de-a maltratată pe străini.

„Colegiul Censorilor” din Peching a înmănat împărătesei-regente a Chinei un memorand în contra oricărui înțelegere cu Franța.

POLONII DIN AUSTRIA.

Intréga presă polonă se ocupă de discursul ce l'a ținut înaintea alegătorilor săi deputatul Dzeduszyck și despre care am relatat într'unul din numerile trecute. „Gazeta Krakowska” scrie între altele:

Acestu conducător distins alu reprezentanței noastre parlamentare nu s'a mulțumit numai de a enumera alegătorilor săi în trecut și amesurat afacerilor acțiunile deputaților poloni în Reichsrath și în dietă, ci în darea sa de sémă a desfășurat și vederi politice mai întinse — ideia Iagellonilor! Oricând se află o inimă patriotică polonă, în care apelul pentru rededeptarea acestei idei se nu așteaptă un echou durabil. Nu vom renunța la credința în patria noastră, în Polonia. Realizarea ideii Iagellonilor ne va pluti totdeauna înaintea noastră. Pe lângă drepturile noastre naționale, pe lângă independența autonomă și dezvoltarea constituțională, pétra fundamentală pentru politica noastră reală, baza pe care noi așezându-ne pe ea, avem să zidim edificiul nostru, o formăzăm rața de speranță într'un viitor neperitor și încrederea în existență continuă ca stat al patriei noastre, precum și credința în viitoare putere a Poloniei. Ideia Iagellonilor este un instrument cu care începem această construcțiune. Dér realizarea tradițiilor Iagellone, a ideii noastre familiare naționale, nu aternă numai de noi. Practici noștri politici voru trebui să cumpească, când se poate folosi această idee ca scop, și când ca mijloc. Câtă vreme nu e cunoscut, decât la locul convenit s'a primit realizarea acestei idei, cu greu va ave succesu o astfel de lucrare, ba s'ar putea și cu siguranță, că în raporturile actuale ar fi și periculos și neînțelept, de a se exprima în publicu parola despre realizarea ideii Iagellonilor, înainte de a se agita chestiunea polonă și chestiunea restabilirii Poloniei.

SCOLELE COMERCIALE.

Ministrul de instrucțiune ungurească a publicat în foia oficială un decret îndreptat către inspectorii de școle. Decretul conține dispozițiunile, ce le-a luat ministrul pentru schimbarea organizațiunii de până acum a școlilor comerciale, organizațiune, ce există de la anul 1872. De însemnat este din acestu decretu împrejurarea că cursurile ce se facu Duminecă și în diferite seri din săptămână pentru copii, ce se aplică la negoț abia se deosebesc de cursurile de repetițiune și clasele elementare și că nu corăspund în nici un chip cerințelor unui ucenic de comerciant. S'a mai băgat de sémă, că instrucțiunea în școlile medii comerciale mai are și neajunsul, că se întinde și asupra unor obiecte, cari s'au învățat în clasele mai de jos ale școlilor primare, ce aru însemna o zadarnică pierdere de timp; nu s'a uitat apoi nici defectul, că pentru câștigarea cunoștințelor generale unele obiecte rudite de învățământ nu se predau de odată și unite, ci separate. — Indemnându-se de aceste neajunsuri, ministrul de instrucțiune a luat și a întocmit o nouă organizațiune a școlilor comerciale, care are de scop să ridice și școlile pentru ucenicii de comercianți peste nivoul școlilor de repetițiune, să contragă într'o măsură convenită obiectele de învățământ, ce se referă la cunoștințele generale, și să dea instrucțiunii o astfel de direcțiune, încât școlarii să-și potă mai cu înlesnire câștiga cunoștințele și generale și speciale, cari li sunt de lipsă, pentru cariera comercială. Oricând de predare se vor împărți de aceea astfel, ca profesorul să potă preda numai cele mai de căpetenie principii ale obiectului séu, dér numai acestea și să-și rămână și școlarii vreme, să-și prelucreze prelegerile auzite și să mai poarte grije și de lucrările practice, ce se ceru delă densul.

AUTONOMIA BISERICII SAȘESCI AMENINȚATA.

Maghiarii au dat încă de o pedecă ce le stă în cale. Autonomia bisericească a Sașilor ardeleni le zace ca o pétra pe inimă. E vorba cum se-o înlătoreze. Diarele unguresci, atât de meștere în născocirea mijloacelor, cu care se potă lovi în naționalitățile nemaghiare, își bat acum capul cum s'ar pută strânge în chingă autonomia bisericești. „Magyar Polgár” din Cluș e cel dintâiu, care se încercă să deslege această problemă și, profitându de ocaziunea ce i-o oferă conventul evangelic din Pesta, scrie:

Organismul bisericești evangelică lasă mult de dorit. În actualul organismu n'are destulă valoare idea unității statului ungar, Sașii ardeleni formăză un stat în stat, ceea ce nu se unesc cu noțiunea de stat de drept modern. Oricând s'ar provocă ei la o magna charta. Faptul că superintendența evangelică a Sașilor nu stă în nici o legătură cu superintendențele din Ungaria, ci întreține legături mai mult cu Germania, decât cu biserica înrudită ungurească, e o referință atât de anormală, încât trebuie înlăturată. Nu dicem, ca să se nimicească autonomia bisericească a Sașilor, ci numai s'o

aducem în armonie cu cerințele statului de drept modern. Într'unu stat de drept nu se poate suferi, ca pe teritoriul séu să existe o corporațiune lăgă și organizată séu confesiune, care gravitează în afară. Nu se poate suferi, că sub masca autonomiei bisericești se găsesc în fiecare comună bisericească nișante separatiste dușmănoșe statului. Nu se poate suferi ca o comisiune să se aște în luptă continuă chiar cu națiunea. Pozițiunea actuală a bisericești Sașilor însă a creat cam o astfel de situațiune. Superintendența Sașilor ardeleni nu vrea să vie în atingere cu biserica evangelică din Ungaria, nu vrea să se desvôle împreună cu această. Sunt chiar Sași, cari mărturisesc, că nu sunt cetățeni ai statului ungar, că prin urmare n'au nimic comun cu viața statului ungar. Cumcă între Sași la fie-care pasu înțelegi vederi nepatriotice, considerându ca o virtute faptul, că în timpul războiului pentru libertate au luptat în contra națiunii ungare; că aici acum nu încetăză a agita în contra maghiarismului, toate acestea se ascriu împrejurării, că Sașii nu voesc să intre în organismul protestatimului ungurescu.

„Magyar Polgár” termină provocându opiniunea publică a țării, ca să silască pe Sași a intra în uniune cu biserica evangelică ungurească. Dacă Sașii sunt patrioți, potă face acesta, dice foia clușiană.

Germania și Franța.

În revista sa delă 2 Septembrie — ziua lui Sedanului — „Neue Freie Presse” se ocupă de relațiunile marilor puteri delă apus.

„Ziua acesta” dice ziarul vienesu, „e o zi, de care Germanii își aduc aminte cu mândria, și de care Francesii cu totă șdrobirea lor nu au de ce să se rușineze. Cei învinși s'au luptat totu cu așa vitejia ca și învingătorii!... Pe câmpul sângerosu de luptă delă Sedan, precum și pe alte 20, au vădutu Francesii și Germanii ce grozave jertfe cere războiul dintre ei și învingătorii, și învinșii se voru fi unitu în gândul că ar fi demn de cele două popore fruntașe ale Europei, să trăiescă pe viitor în pace și înțelegere.... Ca vecini bunii Francesii și Germanii potă trăi și voru și trăi din momentulu, din care în Paris se va da uitării trecutul și se va renunța la ce nu se mai potă lua înderetu....

„N. F. Presse” pomenesce apoi tratatul încheiat cu Franța, pentru apărarea emigranților germani în casu de război cu China, pomenesce visita lui Courcel la Varzin, cari sunt dovezi de pretință, produsă mai multu prin greșelile politice engleze. Egiptulu este legătura prin care Germania se legă cu Franța și cei din Berlin își dau totă silința să întărescă această legătură cât mai multu. Existența ei depinde însă de o condițiune, care este mai de căpetenie potă, decâtu toate: afară de guverne trebuie să se înțelegă și poporele.

Poporul germanu se și potă înțelege mai ușor, căci elu potă mai ușor să uite războiulu delă 1870.

„De ce să urim pe Francesii? Lor avem a le mulțami dora imperiulu cel nou!” auziram — dice N. F. P. — grăindu pe unu cetățanu din Germania nordică. Francesii din parte-le încă ar pută dice: „De ce să urim noi pe Germanii? Lor avem să le mulțamim dora republica!”

Greulu este însă, că nu toți Francesii sunt republicani și în popor trăiesce încă ura împotriva Germaniei și ea se pronunță în presa mai mică a Parisului. Foile cele mari vorbesc însă cu demnitate de Germania și cumpească chiar de pe acum posibilitatea unei înțelegeri durabile cu Germania.

Impăcarea Franciei și Germaniei a apucat dar pe calea cea mai bună și pe di ce merge crește și dorulu guvernului francesu să întempe gândirile Germaniei. . . . Și-apoi și cei din Paris voru vedé și voru pricepe, că Alsația și Lotaringia nu mai trebuie să o socotască de un membru ruptu din corpulu Franciei, ci de o parte constitutivă a împărăției germane. Parola pusă de unele diare: „Dați-ne mai întâiu Alsația și Lotaringia, apoi vom vedé de putem fi pretini!” nu o potă — sfârșesce „N. Freie Presse” — primu Bismarck nici pentru cele mai bune relațiuni cu Franța!....

ROMÂNII ȘI VALACHI.

„Kolozsvári Közlöny” din 3 Septembrie scrie unu articolu, privitoru la Românii din Ungaria și Transilvania sub titlulu „Români și Valachi” (Románok és oláhok). Redducem din acestu articolu următoarea parte tradusă din fidelu:

„Sunt în imperiulu Stului Stefanu câteva milioane de supuși maghiari cu graiu valach. Aceștia sunt muncitori onest, cari în bună pace și concordă cu ceilalți fii ai patriei poartă sarcinile netăgăditu grele ale libertății și independenței statului. — Inima lor sémte durerile patriei, și cu plăcere își jertfescu sudorile și sângele lor, așa precum o pretinde acesta progresulu om-

Cursul la bursa de Viena

din 4 Septembrie st. n. 1884.

Rentă de aur ungară 6%	122.15	Bonuri croato-slavone	100.—
Rentă de aur 4%	91.55	Despăgubire p. dijma de vin ungar	98.70
Rentă de hârtie 5%	88.15	Imprumutul cu premiu ungar	114.10
Imprumutul căilor ferate ungare	142.—	Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	115.90
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ung. (1-ma emisiune)	95.50	Renta de hârtie austriacă	80.65
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ung. (2-a emisiune)	—	Renta de arg. austr.	81.40
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ung. (3-a emisiune)	102.—	Renta de aur austr.	103.95
Bonuri rurale ungare	101.—	Losurile din 1860	134.55
Bonuri cu cl. de sorțire	100.75	Acțiunile băncii austro-ungare	850.—
Bonuri rurale Banat-Timiș	100.50	Act. băncii de credit ung.	295.—
Bonuri cu cl. de sortare	100.50	Act. băncii de credit austr.	—
Bonuri rurale transilvane	100.75	Argintul — Galbin împărătesc	5.74
		Napoleon-d'or	9.65 1/2
		Mărci 100 imp. germ.	59.50
		Londra 10 Livres sterline	121.60

Bursa de București.

Cota oficială dela 21 August st. v. 1884.

Renta română (5%)	Cump. 93 3/4	vënd. 94
Renta rom. amort. (5%)	95 3/4	96
convert. (6%)	97 1/2	98
Împr. oraș. Buc. (20 l.)	33	—
Credit fonc. rural (7%)	101 3/4	102 1/2
" " (5%)	91	91 1/2
" " urban (7%)	101 1/4	102
" " (6%)	97	97 1/2
" " (5%)	87	87 3/4
Banca națională a României	1400	1405
Ac. de asig. Dacia-Rom.	360	361
" " Națională	243	244
Aur	540.00	650
Bancnote austriace contra aur	2.08.	2.10

Cursulu pieței Brașov

din 2 Septembrie st. n. 1884.

Bancnote românești	Cump. 9.05	Vënd. 9.06
Argint românesc	9.—	9.06
Napoleon-d'or	9.62	9.64
Lire turcești	10.86	10.90
Imperial	9.86	9.88
Galbeni	5.64	5.67
Scrisurile fonc. »Albina«	100.50	101.50
Discontul	7—10 %	pe an.

Numere singuratiche din „Gazeta Transilvaniei“ se pot cumpăra în tutungeria lui Gross (în casa prefecturii.)

ABONAMENTE LA „GAZETA TRANSILVANIEI.“

se pot face de la **1 și 15** a fie-cărei luni.

Pentru Austro-Ungaria pe an	12 fl. v. a.
" " " 1/2 "	6 " "
" " " 1/4 "	3 " "
Se acordă abonamente și lunare cu	1 " "
Pentru România și străinătate pe an	36 franci
" " " 1/2 "	18 " "
" " " 1/4 "	9 " "

Cel mai ușor mijloc de abonare este prin mandat postal. Abonamentele se plătesc înainte.

Rugăm pe domni abonați să binevoiescă a ne da lămurită adresa, ca trimiterea ziarului să nu sufere nici cea mai mică întârziere.

Administrațiunea.

3—3

Insciințare.

Subscrisul aduce la cunoștința onoratului public, că după pensionarea sa ca jude la tribunalul regesc, a început a practica advocatura și că a deschis cancelaria sa în centrul orașului, strada Franciscanilor Nr. 639.

Brașov în 31 August 1884.

Ioachim Pánczél.

PUBLICARE.

3—3

Subscrisul mi iau libertate a aduce la cunoștința onoratului public, cumcă din 29 August a. c. st. n. voi ținea o trăsură pentru pasageri

OMNIBUS.

Acest omibus (trăsură pentru pasageri) va circula între Satulung și Brașov prin comunele Cernat, Turcheși, Bacifalău și Dêrste pe lângă prețurile mai jos arătate în modul următor:

1. Joia, Vinerea și Dumineca va pleca spre Brașov de 2 ore dela biserica nouă din Satulung, dimineața la 6 ore și înainte de prânz la 11 1/2 ore. Tot în aceste zile va pleca din Brașov spre Satulung dela Hotelul „Corona“ dimineața la 8 ore și după prânz la 4 ore.

2. Lunea, Marțea, Mercuria și Sâmbăta va circula numai odată între Satulung și Brașov. În aceste zile va pleca din Satulung dimineața la 6 ore, ér din Brașov după prânz la 4 ore.

Prețurile de persoană:

- 1. Din Satulung, Cernat, și Turcheș, până la Brașov 30 cr.
- 2. Din Bacifalu 25 "
- 3. Din Dêrste 20 "

Satulung, 1884. August.

Stefan Kópe.

Reîncepând lucrările mele cu

Aur și argint

întrerupte acum câți-va ani, am onorea a anunța că mi-am strămutat laboratorul meu în casa **de sub numărul 401 din Ulița Negră.** În chipul cel mai solid și mai frumos se vârșesc lucrări, ce se țin de sfera meseriei mele, fie din nou, fie și reparatură.

HENRIC JEKELIUS.

2—5

Luni în 8 Septembrie ziua ultimă.

Marea expoziția artistică istorică a lui Veltée

în sala redutei din cetate

va fi încă numai până Luni 8 Septembrie n. expusă.

Grup așezat din nou:

Mersul la eșafod.

Intrarea acum NUMAI 10 CR.

Esecuțiunea nefericitei Regine Maria Stuart.

Cu deosebire se distinge grupul

CHRISTOS ÎNAINTEA LUI PILAT DE MUNKACSY.

Deschisă ziua dela 5 ore după amedei până la 10 ore séra, în Dumineci și sêrbători dela 3 ore d. a. până la 10 ore séra.

Prețul intrării de persoană numai 10 cr.

Cu totă stima

Louis Veltée.